

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS TEIKIMAS IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOMS

2018-01-05

2017 m lapkritį-gruodį Vilniaus PPT buvo skirta 10 psichologų etatų. Konkurso būdu buvo atrinkta 12 psichologų (dalis jų dirbo nepilnu etatu). Dotacija psichologinės pagalbos teikimui buvo skirta 2 mėnesiams.

Buvo sudaryta ir visiems Vilniaus savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigoms pateikta anketą apie poreikius ir psichologinės pagalbos galimybes. Į anketos klausimus atsakė ir pageidavimus gauti psichologo pagalbą išsakė 64 ugdymo įstaigos.

2017 m lapkričio-gruodžio mėn. Vilniaus miesto psichologinės-pedagoginės tarnybos psichologai teikė pagalbą 64 – iose Vilniaus miesto savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigose. Šios įstaigos atsakė į elektroninėje erdvėje patektos anketos klausimus ir apibūdino savo poreikius.

Ugdymo įstaigos pasirinko tokias paskaitų temas:

1. Vaiko emocijų ir netinkamo elgesio valdymas – 48,4%
2. Pedagogų įtampos mažinimo būdai. Praktinis užsiėmimas 28,1%
3. Ypatingos pagalbos reikalaujantis vaikas 12,5%
4. Pedagogų ir tėvų bendradarbiavimas 9,4%
5. Smurto prevencija vaiko artimoje aplinkoje – 1 Įstaiga

Buvo pažymėta, kad visos pasiūlytos temos yra aktualios ir svarbios, išreikštas noras dalyvauti paskaitose/seminaruose pagal visas išvardintas temas.

Beveik visos aplankytos ikimokyklinės įstaigos išreiškė psichologo pagalbos poreikį, ypač dėl sudėtingesnių atvejų konsultavimo bei rekomendacijų dėl galimų pagalbos būdų.

Visose įstaigose buvo sudarytos geros sąlygos skaityti pranešimus, pedagogai pakankamai atvirai ir noriai diskutavo aktualiais klausimais.

2017 m. lapkritį-gruodį įvyko 11 darželio psichologų pasitarimų, kuriu metu buvo nagrinėjami klausimai:

1. Aktualių ugdymo įstaigoms temų formulavimas
2. Ugdymo įstaigų apklausos anketos sudarymas, apklausos organizavimas
3. Apklausos rezultatų analizė
4. Metodinės medžiagos rengimas, aptarymas
5. Lankstinukų rengimas ir aptarimas
6. Mokinių netinkamo elgesio įvertinimo ir įveikimo algoritmo (metodinės rekomendacijos pedagogams) pristatymas
7. Sudėtingų atvejų aptarimas
8. Individualaus pagalbos vaikui plano sudarymas (IPP)
9. Darbo eigos aptarimai

Ugdymo įstaigose vyko:

1. Susitikimas ir aktualių problemų aptarimas su įstaigos administracija – 64 įstaigos.
2. Visose ugdymo įstaigose vyko paskaitos pasirinktomis temomis (dalyvavo 847 pedagogai).
3. Po paskaitų vyko individualus pokalbiai su pedagogais (72% įstaigų).
4. Paskaitos tėvams - Paskaitų temos: „3-4 metų vaikų raidos ypatumai“, „Vaikų pasirengimas mokyklai: psichologiniai aspektai“, „Konstruktyvus konfliktų sprendimas“ ir kt.
5. Vaikų stebėjimas grupėje – 28 įstaigos.
6. Konsultuoti stebėtu vaikų pedagogai ir tėvai, žodžiu ir raštu pateiktos rekomendacijos dėl vaikų ugdymo.
7. Grupinis užsiėmimas su vaikais – 1 grupė.
8. Individualus pedagogų konsultavimas – 47 įstaigos (97 konsultacijos).
9. Individualus tėvų konsultavimas – 17 ugdymo įstaigų (41 konsultacija).
10. Ugdymo įstaigos administracijos konsultavimas – 13 (21 konsultacija).
11. Įstaigų VGK konsultavimas – 14 įstaigų.
12. Tarpininkavimas konfliktinėse situacijose – 1/d „X“. „XX“, „XXX“

Ugdymo įstaigų įvardintos problemos:

1. Pagrindiniai pedagogų išsakyti sunkumai – per didelis vaikų ir per mažas suaugusiųjų skaičius grupėse; bloginami vaikų ugdymo sąlygos (neturi atskirų žaidimo ir poilsio patalpų, keičiama kabinetų paskirtis); bendravimo su tėvais sunkumai; palaikymo bei pagalbos iš administracijos trūkumas; specialių pedagoginių ir psichologinių žinių trūkumas.
2. Pastebimai skiriasi („prasilenkia“) reikalingos ir realios švietimo pagalbos teikimas vaikams turintiems specialųjį ugdymąsi poreikių (net jei PPT rekomenduoja skirti pagalbą). Trūksta švietimo pagalbos specialistų, mokytojų padėjėjų, nepilnai išnaudojami esami resursai.
3. Bendradrbiavimas su tėvais: tėvams sunku priimti darželio taisykles, dienotvarkę (prašo išimčių – nevesti į lauką, nemikdyti ir kt.); sunku kalbėtis apie vaiko problemas (tėvai nepriima informacijos pyksta, tuomet auklėtojos nebekalba su jais, tvarkosi, kaip išgali darželio aplinkybėmis)
4. Internetinės erdvės naudojimo pavojai: tėvai tarpusavyje kalba internetinėje erdvėje, prikaupia, ne retai, iškreiptos informacijos, emocijų, tuomet reaguoja netinkamai, kalba apie galimybes “išmesti” tam tikrus vaikus iš darželio.

Siūlomos tolesnės psichologinės pagalbos kryptys ikimokyklinėse įstaigose:

1. Pedagogų konsultavimas bendravimo ir bendradarbiavimo su tėvais klausimais ir praktinių įgūdžių lavinimas.
2. Tėvų švietimas, ypač individualus konsultavimas vaikų ugdymo klausimais.
3. Atvejų analizės grupių organizavimas darželio pedagogams.
4. Ilgalaikis (tęstinis) pedagogų bei šeimų konsultavimas sudėtingesniais atvejais.
5. Įstaigų administracijos švietimas dėl specialiojo ugdymosi ir švietimo pagalbos skyrimo.
6. Įstaigų VGK konsultavimas